

Mitől jó egy iskola?

Setényi János

setenyi@expanzio.hu

2015

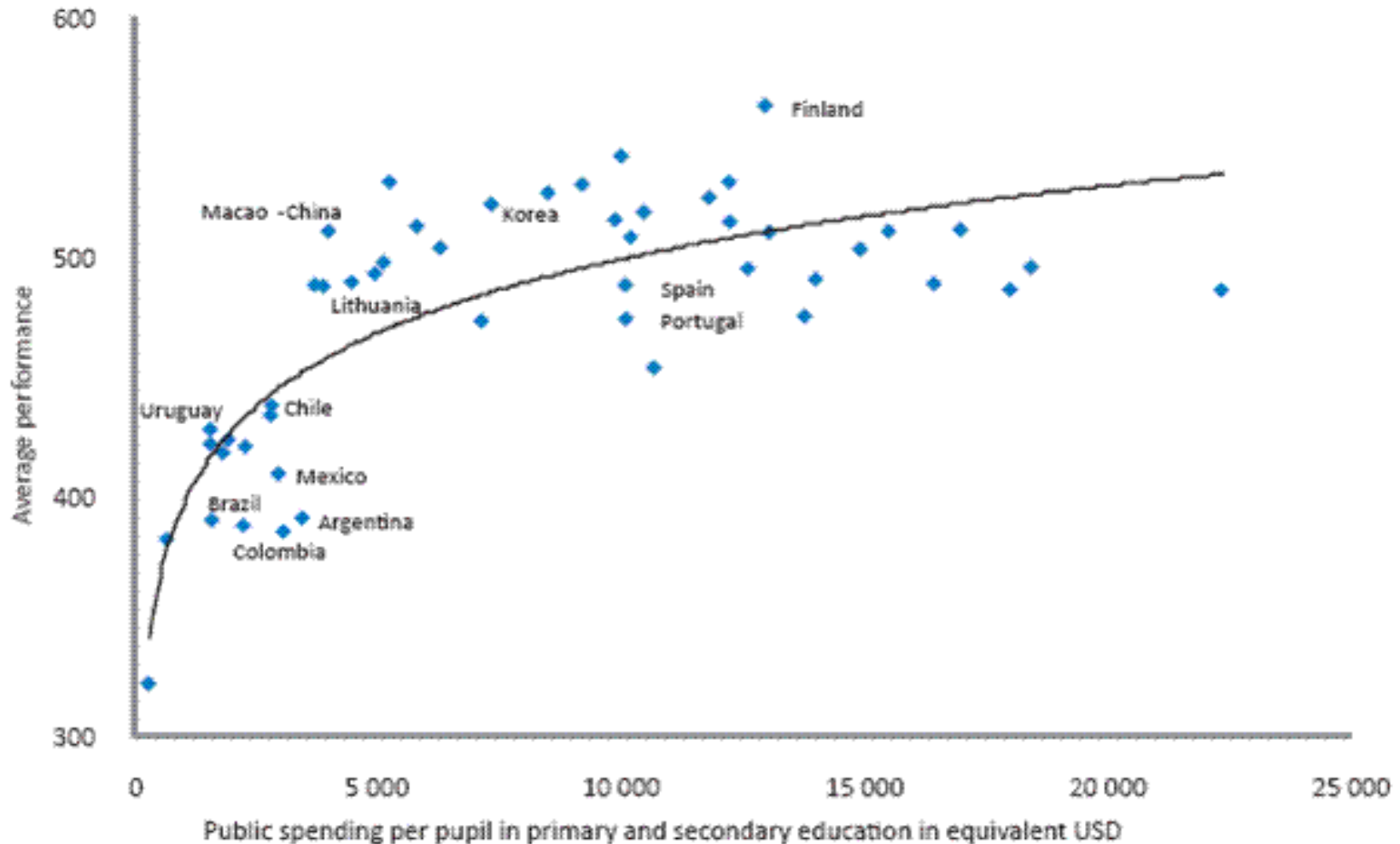
Mi az hogy eredményes iskola?

- Az iskola kimenete (output) megfelel a törvényi és szakmai elvárásoknak;
- Az iskola pedagógiai hozzáadott értéke – más iskolákhoz képest – magas;
- Az iskola megfelelő módon felkészít a következő tanulás (munka) követelményeire;
- A befektetett köz és magánpénzek nagyságához képest jó tanulói eredmények keletkeznek

(J.Scheerens (1992): Effective Schooling. Theory and Practice

Mit nevezünk hatékonyságnak?

Az eredményesség 14 tényezője (9 tényezőbe tömörítve)

- Amerikai összegzések
- OECD INES International Survey of Schools
- TIMSS
- Több kutatási jelentés
- Holland iskolák önértékelései

Scheerens, Glas, Thomas: Educational Evaluation, Assessment and Monitoring. Swets and Zeitlinger, 2003

1. sikertényező

Teljesítményközpontúság/Magas elvárások

- Erős fókusz az alaptárgyak jó színvonalú elsajátítására **mik az alaptárgyak?**
- Iskolai szintű magas elvárások (tanári együttműködés) **hogyan értik és hogyan intézményesült?**
- Tanári szintű magas elvárások (állandó elvárások, és folyamatos ösztönzés a javulásra) **pénz nélkül?**
- A tanulói teljesítményeket dokumentálják és elemzik **elemzik?**

2. sikertényező

Tanulásközpontú iskolavezetés

- Általános vezetés (világosan kitűzött vezetési célok, szabályok, információáramlás, bevonás a döntéshozatalba, koordinálás-facilitálás); **a vezetők tudják ezt?**
- Iskolavezetés (tanítás és menedzsment közötti munkamegosztás, a tantermi folyamatok meta-ellenőrzése, a tanárok minőségellenőrzése, a munkacsoportok támogatása, a tanárok tanulásának, fejlesztésének kezdeményezése, támogatása) **mi van meg ebből?**

3. sikertényező

Egyetértő és összetartó tantestület

- Az ülések és megbeszélések rendszeresek és folyamatosak **közös nyelv nélkül nem megy**
- Az együttműködés tartalma mindig a tanulói teljesítmények javítására fut ki
- A kollégák közötti munkamegosztással, felelősséggel és elismertséggel való elégedettség
- Az együttműködés fontossága és elismertsége a működésben **a méret?**
- Az együttműködési kísérletek és megoldások bátorítása, támogatása

4. sikertényező

Az oktatási tartalom és tanulási lehetőségek minősége

- **A kulcstárgyak szerepe**
- **Az extrakurrikuláris foglalkozások szerepe**
- **A tanítási módszerek és tankönyvek kiválasztása**
- **A tanítási módszerek és tankönyvek gyakorlati alkalmazása**
- **Az oktatási tartalmakkal és tanítással való elégedettség, érdekesség, tanulói és tanári motiváció**

5. sikertényező

Az iskola légköre

- **Az iskola pozitív légkörének tulajdonított jelentőség**
- **Szabályok és rend (írott és íratlan szabályok megléte)**
- **Feladatelosztás, előrejutási lehetőségek**
- **Tanár-diák, tanár-tanár és tanár-igazgató kapcsolat**
- **Büntetés és jutalmazás (tanulóké, tanároké, dolgozóké)**
- **Hiányzás és lemorzsolódás kezelése**
- **A légkörrel való elégedettség, visszajelzések (szülő, tanuló, tanár)**

6. sikertényező

Az iskola értékelési képessége

- Az értékelés teljesítményalapú, fejlesztő jellegű és a munka középpontjában áll
- Erős, tesztalapú tanulói értékelés (olvasás, számolás), a problémás tanulók követése **honnan vannak eszközeink?**
- Az iskolai folyamatok értékelésének-önértékelésének képessége **van önértékelés?**
- Az értékelési eredmények dokumentálása és megosztása
- Az értékelési eredmények visszacsatolása a munkába **hogyan?**

7. sikertényező Szülők bevonása

- **A szülők bevonása az iskolai működés középpontjában áll**
- **A szülőkkel való kapcsolattartás (nyitott iskola, találkozók és idő megszervezése, információk az iskoláról és a tanulók haladásáról)**
- **A szülői elégedettség (visszajelzések) mérése és visszacsatolása a munkába**

8. sikertényező A tantermi légkör

- A tanár-diák kapcsolat minősége (kölsönös elismertség és tisztelet)
- Rend (szabályok, méltányosság) **egyéni vagy iskolai?**
- A munkához való viszony (a tanárok pontossága és fegyelme, a tanulói félelmek és kudarcok kezelése)
- A tanári, szülői és tanulói elégedettség (visszajelzések) mérése és visszacsatolása a munkába

9. sikertényező

A tudatos pedagógia

- Hangsúly a tudatos és eredményközpontú pedagógián
- A tanórák előkészítettsége, szerkezete, minősége (visszatekintés, bevezetés, irányított gyakorlat, önálló gyakorlás, visszajelzés) **megvalósul?**
- A tanítási módszerek tudatos és célirányos használata és a tanulói teljesítmények folyamatos követése **vannak módszereink?**
- Önálló tanulás, differenciálás, visszajelzés, motiváció

Félúton?

Legfontosabb következtetések

- A kilenc sikertényező alkalmas egy iskolai önértékelésre is (hol tartunk?)
- Minden iskola jó valamiben, a fejlesztést az erősségekre támaszkodva indítjuk el és a gyengeségekre összpontosítjuk
- Jó vezetés nélkül nem lehet fejleszteni
- A fejlesztés nem öncélú, kifejezetten a tanulói eredmények javulására irányul

Tanulásközpontú iskolavezetés?

- beszélgetés -

Célja a minőségi tanulási környezet és motivált emberek kialakítása

- Tanárok, oktatók
- Tanulók, kortárs csoport, szülők
- Oktatás-nevelés
- Tananyag
- Infrastruktúra

Mennyire szolgálja az eredményes tanulást a négy terület nálunk?

Melyek a legerősebb és leggyengébb területek?

Melyekre van a legtöbb és legkevesebb hatása az iskolavezetésnek?

Oktatási intézmények stratégiai gondolkodása és stratégiaalkotása

Setényi János

setenyi@expanzio.hu

2015

Minek?

„Valami kell...”

Pedagógiai program
Éves önértékelés
Iskolafejlesztési terv
Minőségbiztosítási elemek

Mi van meg a fentiekből?

Mennyire a mienk?

Van-e egy rövid, közös elemük?

„Úgysem az lesz”

A tanárok minősége
A tanulók minősége
A tanítási módszerek minősége
A vezetés minősége

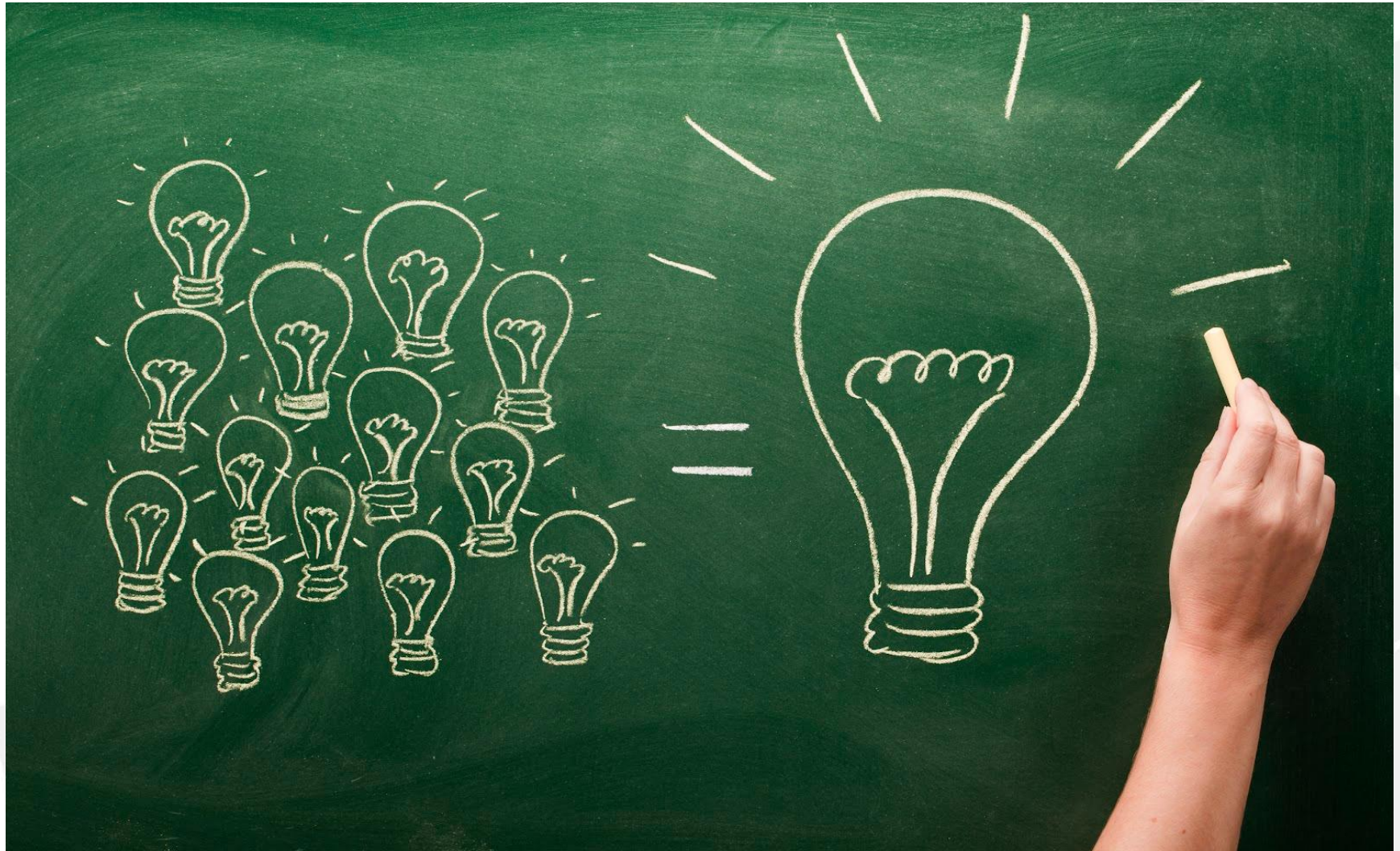
**A fentiek csak külső tényezőktől
függenek?**

Mire tudunk mi hatni?

Lehetnek forgatókönyveink?

A lényeg – térkép és szerződés

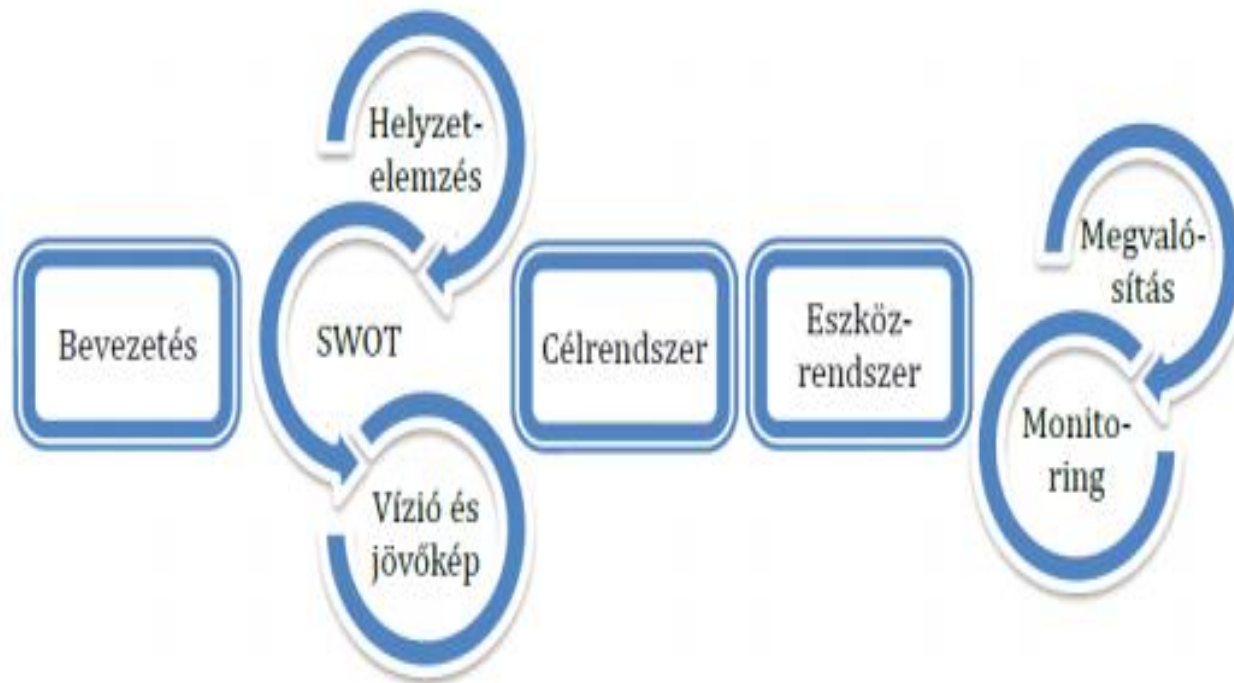
A stratégiának minimum az alábbi 5 kérdésre kell válaszolnia

- Mit?
- Hogyan?
- Kivel?
- Mivel?
- Mikorra?

A tipikus probléma a célok és eszközök összekeverése

A stratégiakészítés folyamata

Feldolgozás

- Van-e egy 15 mondatban összefoglalható intézményi stratégiánk?
- Mi egy mondatban a jövőképünk?
- A fenti stratégiakészítési folyamat mely pontja jelent számunkra nehézséget és miért?
- Mi lenne az első lépés, amit megtennénk?